

výchovy mládeže, rodiny, pracovních kolektivů, sdělovacích prostředků, dále sociologie politiky, kultury, umění apod. Organizace studia je rozvržena jako studium jiných oborů na filosofických fakultách. Počítá se, že při nedostatku studijních pomůcek a materiálů budou mít velký význam přednášky a semináře. Absolutoria bude dosaženo obhajobou diplomové práce a státní závěrečnou zkouškou z oboru.

Charakter studia sociologie i potřeby praxe podněcují úvahy o kombinaci studia s jiným vědním oborem. Prvým pokusem je návrh pražské filosofické fakulty na výuku sociologie v kombinaci s marxistickou filosofií. Po ověření a vyjasnění vztahu sociologie k ostatním disciplínám připadají v úvahu okruhy: sociologie — psychologie, sociologie — ekonomie, sociologie se speciálním zaměřením na vědecký komunismus, sociologie — etnografie, sociologie — historie, sociologie — uměnověda. Přesto, že by došlo ke kombinovanému dvojпредметovému studiu, v podstatě by se odborný profil absolventa neměnil.

V souladu s uvedenými okolnostmi se v nomenklatuře studijních oborů stanoví profil absolventa takto: Studium sociologie umožní absolventu práci v oboru obecné sociologie a sociologii speciálních. Bude vybaven důkladnou znalostí teorie sociologie, dějin sociologie, sociologických metod a technik, širokou znalostí disciplín se sociologií hraničících a připraven k provádění speciálních a komplexních průzkumů. Absolvent bude připraven pro vědeckou a výzkumnou činnost na úseku školství, kultury, umění, propagandy, pro pedagogickou a vědeckou práci na společenskovědních katedrách a ústavech vysokých škol nebo Československé akademie věd, k pedagogické práci na středně všeobecně vzdělávacích školách, pro práci ve výzkumných laboratořích jednotlivých resortů a jim podřízených složek. Označení absolventa bude: promovaný sociolog.

Součástí příprav k zahájení studia sociologie jsou přijímací zkoušky. Podmínky k přijetí stanoví obecně platné předpisy o přijímání zkoušek ke studiu na vysokých školách. Pro obor sociologie je zvláště žádoucí dobrý prospěch a znalost takových předmětů, jako jsou:

- a) obecné dějiny a dějiny Československa,
- b) základy vědosoší marxismu-leninismu,
- c) základy vyšší matematiky,
- d) základní znalost některého světového jazyka.

Dále je nutné, aby uchazeči o studium byli informováni o elementární literatuře zvoleného oboru.

Vedle filosofických fakult bude patrně studium sociologie součástí speciální přípravy některých skupin absolventů vysokých škol ekonomických [zejména v oboru průmyslové a podnikové sociologie — např. na VŠE v Praze začne od září 1965 u posluchačů směru „ekonomika průmyslu“ nástavbová specializace „sociologie průmyslu“] a Fakulty osvěty a novinářství. Se studiem obecnějších sociologických problémů [zpra-

vidla v rámci výuky vědeckého komunismu] i některých speciálních sociologických disciplín v souladu s typem fakulty se do budoucna, *po náležité kvalifikační přípravě*, počítá i na řadě dalších škol. Tento typ výuky bude však nejdříve experimentálně vyzkoušen.

Iniciativa zainteresovaných pracovišť zatím naráží na řadu potíží materiálního charakteru. Sociologie je výrazně rozvojový obor a potřebovala by podstatně většího hmotného zabezpečení, než se jí dostává dosud. Například přístup k sociologické literatuře je ještě velmi omezený, knižní fondy v československých institucích jsou chudé. Pro studenty je tato literatura prakticky nedostupná. Bylo by účelné, aby Státní knihovna ČSSR z devizových fondů zakoupila urychleně pro studijní účely základní knižní fond sociologické literatury, aby jej distribuovala vedle univerzitních knihoven i na nejdůležitější společenskovědní pracoviště vysokoškolských center v ČSSR.

Současné konstituování studia sociologie vyžaduje i dlouhodobější studijní pobyty pracovníků vysokých škol v socialistických zemích (zvláště v Polsku nebo Jugoslávii) i v kapitalistických státech, jejich vyslání na mezinárodní kongresy. Za úvahu stojí i eventuální vyslání československých studentů ke studiu sociologie do zahraničí, např. do Polské lidové republiky.

Současné stadium ukazuje, že sociologii bude třeba věnovat prvotradou pozornost, vytvářet jí maximálně příznivé podmínky k rozvoji a doplňovat ji nejkvalifikovanějšími pracovníky.

Augustin Knesl

Výzkum III. CS z pozic sociologie

Celostátní spartakiády zasahují jako společenský jev výrazně nejen do života tělovýchovného hnutí, ale i do jiných oblastí našeho kulturního dění. III. CS se stává svým rozsahem důležitou společenskou akcí. Její hodnocení, postoj k ní jsou různé. Protože je časově jasně vymezena, a to jak zahájením, tak i do jisté míry ukončením příprav, nácviu a provedení, může poskytnout zhodnocení její společenské problematiky cenný materiál.

Sociologický výzkum III. CS se zaměřuje na poznání základních demografických údajů o účastnících III. CS (věk, účast příslušníků ženského a mužského pohlaví, zaměstnání, aktivní tělovýchovná činnost, typy obcí, v nichž většinu času bydlí a v nichž se tělovýchovně vyžívají), sleduje, jaké motivy přivedly cvičence k nácviu a k účasti na vystoupení (cvičitelé, učitelé, rodiče, sourozenci, spolužáci, kamarádi, dřívější účast na hromadných gymnastických vystoupeních, různé druhy zájmů, případně jiné formy „nátlaku“ v durkheimovském smyslu). Zaměřuje se na poznání základních vzájemných vztahů mezi cvičenci (spolupráce, konfliktní situace apod.), na to, jak se vytvářejí vztahy a názory těchto cvičenců k ostat-